

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

KENNISCENTRUM **DIGISPRONG**

TEAMGERICHTE ICT-COÖRDINATIE OP SCHOOL

Van ICT-coördinator naar ICT-team

KENNISCENTRUM
DIGISPRONG

Funded by the European Union via the
Technical Support Instrument and
implemented in cooperation with the
European Commission

WIL JE GRAAG MEER WETEN?

Download het volledige rapport:

Download het stroomdiagram:

Download het takenoverzicht dat onder te verdelen is per cluster en waarbij onderscheid gemaakt wordt tussen kerntaken en overige taken:

Werkt een link niet naar behoren?

De laatste info vind je op <https://www.digisprong.be/themas/ict-coördinatie>

INHOUD

1	INLEIDING	4
2	ICT-TAKEN: 4 GROTE GROEPEN	5
2.1	Technische taken	5
2.2	Pedagogisch-didactische taken	6
2.3	Beleid en visie	6
2.4	Administratieve taken	6
2.5	Focus op technische en onderwijstaken	6
2.6	Verschillen tussen onderwijsniveaus	6
3	NODIGE COMPETENTIES	8
3.1	Per groep	8
3.1.1	Technische competenties	8
3.1.2	Pedagogisch-didactische competenties	8
3.1.3	Beleidsmatige competenties	8
3.1.4	Administratieve competenties	9
3.2	Soft skills	9
4	TAKEN EN ROLLEN IN EEN ICT-TEAM	10
4.1	Kerntaken	10
4.2	Taken voor anderen	11
4.3	Taken voor hogere niveaus	11
4.4	Twee types ICT-coördinatoren	12
5	ROL VAN DE SCHOLENGROEP OF -GEMEENSCHAP	13
5.1	Voordelen	13
5.2	Uitdagingen	13
6	SAMENSTELLING VAN EEN STERK ICT-TEAM	14
6.1	De kern: het beleidsteam	14
6.1.1	Directie	14
6.1.2	Technisch en pedagogisch ICT-coördinatoren	15
6.1.3	Zorgcoördinatoren en leerlingenbegeleiders	15
6.1.4	Administratie en externen	15
6.1.5	Leraren	15
6.1.6	Leerlingen en ouders	16
6.1.7	Deeltijds ICT, deeltijds andere taken	16
7	HOE BOUW JE EEN STERK ICT-TEAM?	17
7.1	Cyclisch groeiproces, gedragen door de hele school	17
7.2	Belangrijke voorwaarden	17
8	EEN STERK ICT-TEAM IN DE PRAKTIK	18
8.1	Taakverdeling en mandaten	18
8.2	Beleids-, technisch en pedagogisch overleg	19
8.3	Doel: je pedagogische visie en ICT-beleidsplan realiseren	19

1.

INLEIDING

Veel handen maken licht werk. Dat geldt ook voor ICT-coördinatie op school. Maar volgens onder andere de ICT-monitor MICTIVO ligt de werkdruk van ICT-coördinatoren veel te hoog. De coronacrisis maakte dat heel duidelijk. Heel wat extra taken kwamen in de schoot van de ICT-coördinator terecht.

Om daaraan tegemoet te komen, startte de Vlaamse overheid – met steun van de Europese Commissie – het hervormingsproject 'Digitale transformatie in het Vlaamse onderwijs: naar teamgerichte ICT-coördinatie op school' op.

In deze brochure vatten we de belangrijkste conclusies uit dat project samen. We geven je antwoorden op vragen zoals 'Wat zijn de ICT-coördinatietaken in Vlaanderen?', 'Hoe stel je een ICT-team samen?' en 'Hoe schakel je over van een ICT-coördinator naar een heel ICT-team?'. En je krijgt meer informatie, tools en aanbevelingen om een ICT-team samen te stellen, uit te bouwen en draaiend te houden.

**Alles is bijna IT tegenwoordig.
En dat is allemaal voor de ICT-coördinator.**

2.

ICT-TAKEN: 4 GROTE GROEPEN

Op basis van interviews met ICT-coördinatoren in scholen kunnen we de taken van ICT-coördinatie opdelen in 4 grote groepen. Door de digitalisering van het onderwijs kwamen er de laatste jaren heel wat taken bij.

2.1 TECHNISCHE TAKEN

Het technische luik van ICT-coördinatie veranderde sterk. Enkele voorbeelden:

- helpdesk uitbaten
- netwerk- en serverinfrastructuur beheren en onderhouden
- schoolgegevens beveiligen
- afstandsleren ondersteunen
- website en sociale media technisch beheren
- data, systemen en configuraties archiveren.

De digitalisering heeft voor het technische verhaal ook positieve gevolgen. ICT-coördinatoren kunnen verschillende taken nu deels of helemaal automatiseren, bijvoorbeeld software installeren en updaten op alle toestellen in de school. Zo krijgen ze meer tijd voor andere opdrachten.

2.2 PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE TAKEN

De laatste jaren zijn de pedagogisch-didactische taken niet echt veranderd. Ze werden wél belangrijker. De coronacrisis zorgde dat je de pedagogische toepassing van ICT op school verder moest uitwerken. Dat had ook zijn voordelen: het was een kans om je schooleigen visie op ICT te herbekijken en je kon ervaren hoe digitale tools een pedagogische meerwaarde vormen.

2.3 BELEID EN VISIE

De laatste jaren won de uitwerking van een technische en een pedagogisch-didactische visie aan belang. Beide zijn cruciaal om je ICT-beleidsplan te kunnen opstellen. ICT-coördinatoren nemen daarin ook meer en meer een adviserende rol op.

2.4 ADMINISTRATIEVE TAKEN

De digitalisering bracht het beheer van mobiele toestellen en de opvolging van bestellingen en herstellingen met zich mee. Ook hier kun je verschillende taken deels of helemaal automatiseren. Bijvoorbeeld gebruikers beheren en digitale leeromgevingen structureren.

2.5 FOCUS OP TECHNISCHE EN ONDERWIJSTAKEN

ICT-coördinatoren besteden het meeste van hun tijd aan de technische taken, gevolgd door de pedagogisch-didactische taken. De administratieve en beleidstaken komen erbij, maar zijn absoluut nodig om al dat technische en pedagogisch-didactische werk tot een goed einde te brengen.

Overal waar een stopcontact nodig is, word ik als ICT-coördinator erbij gehaald. Tegenwoordig heeft alles wel een ingebouwde computer of aansturing.

2.6 VERSCHILLEN TUSSEN ONDERWIJSNIVEAUS

De basistaken zijn voor alle onderwijsniveaus gelijk. De andere ICT-taken kunnen verschillen, vooral door het verschil in grootte van de scholen of in schaalgrootte van de scholengroep of -gemeenschap of het centrum voor volwassenenonderwijs.

Scholen in het **basisonderwijs** zijn vaak kleiner en hebben minder toestellen en infrastructuur nodig. De ICT-coördinator is vaak ook maar enkele uren per week op school aanwezig. Het technische takenpakket is eenvoudiger, en de rol van de ICT-coördinator beperkter.

Centra voor **volwassenenonderwijs** hebben enkele duizenden cursisten. Daardoor hebben ze vaak nood aan een grote ICT-dienst met verschillende experts. Omdat ze afstandsonderwijs aanbieden, is digitale technologie er ingeburgerd.

Scholen in het **secundair technisch en beroepsonderwijs** lopen voorop in digitalisering omdat ze moeten inspelen op de eisen van de bedrijven. De ICT-coördinator heeft specifieke taken zoals de installatie en configuratie van industriële softwarepakketten en de sturing van zware machines. Vaak hebben ze ook een technisch adviseur.

Scholen in het **buitengewoon onderwijs** – en ook andere scholen met leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften – moeten hard- en software voor die leerlingen beheren. Dat houdt in dat ze aandacht moeten besteden aan de integratie van ICT in hun zorgbeleid.

3.

NODIGE COMPETENTIES

3.1 PER GROEP

Voor elke groep van taken hebben je mensen specifieke competenties nodig om alle taken goed te kunnen uitvoeren.

3.1.1 TECHNISCHE COMPETENTIES

- technische kennis van onder meer elektronica, IT-infrastructuur, programmeren en netwerkbeheer
- specialisatie in netwerkbeheer, software, hardware, cyberbeveiliging, Office of online ticketingsystemen voor eerstelijns hulp
- openstaan om bij te leren en/of om te scholen om zich verder te ontwikkelen in de snel veranderende wereld van ICT.

3.1.2 PEDAGOGISCH-DIDACTISCHE COMPETENTIES

- onderwijservaring en pedagogisch-didactische kennis, bij voorkeur opgedaan na een lerarenopleiding gevolgd te hebben
- kennis van of interesse in digitale tools, programma's en hulpmiddelen.

3.1.3 BELEIDSMATIGE COMPETENTIES

- data en informatie kunnen analyseren en op basis daarvan beslissingen nemen
- het overzicht kunnen behouden om op lange termijn te kunnen werken
- sociale vaardigheden: technische zaken helder uitleggen, duidelijk communiceren, collega's laten samenwerken en kunnen overtuigen
- draagvlak kunnen creëren om veranderingen door te voeren.

3.1.4 ADMINISTRATIEVE COMPETENTIES

Voor administratieve taken hebben de mensen van je ICT-team andere ICT-competenties nodig. Het belangrijkste is dat ze geïnteresseerd zijn in ICT en er ook aanleg voor hebben.

3.2 SOFT SKILLS

Naast die specifieke competenties is het belangrijk dat de mensen in je ICT-team ook verschillende soft skills hebben. De ideale ICT-coördinator is:

☒ communicatief	☒ zelfstandig
☒ flexibel	☒ dynamisch
☒ stressbestendig	☒ empathisch
☒ discreet	☒ leergierig
☒ teamgericht	☒ verantwoordelijk
☒ innovatief	☒ organisatorisch
☒ creatief	

ZOEK NIET NAAR WITTE RAVEN

ICT-coördinatoren die al die competenties beheersen? Dat zijn witte raven. De kans dat je ICT-coördinator een van die witte raven is of dat je zo'n witte raaf vindt? Die is heel klein tot onbestaande. Als school moet je het bovendien doen met de mensen die je hebt en wél vindt. Het is veel makkelijker en efficiënter om al die ICT-taken te verdelen over verschillende mensen in een ICT-team.

4.

TAKEN EN ROLLEN IN EEN ICT-TEAM

Alle taken die je ICT-coördinator nu op zich neemt, kun je in 2 groepen opsplitsen: de kerntaken voor de ICT-coördinator zelf en de taken die ook anderen op zich kunnen nemen.

4.1 KERTAKEN

We maakten een overzicht van alle taken van een ICT-coördinator. Dat overzicht kun je downloaden en aanpassen aan de situatie in je school, scholengroep of -gemeenschap. De belangrijkste taken staan in het paars. Ze zijn belangrijk omdat:

- de personen die ICT -coördinatie op zich nemen daar genoeg technische én pedagogische, administratieve of beleidsmatige competenties voor moeten hebben
- ze van strategisch belang zijn voor je school.

Waarom zijn ze van strategisch belang?

- Ze zijn cruciaal om elke dag snel ICT-problemen te kunnen oplossen.
Bijvoorbeeld: servers en apparatuur herstellen of de helpdesk bemannen.
- Ze vormen de kern van de administratieve coördinatie.
Bijvoorbeeld: gebruikers beheren en digitale leeromgevingen structureren.
- Ze hangen nauw samen met het beleid en de pedagogische visie van je school.
Bijvoorbeeld: je leraren helpen om ICT in de klas te integreren.

4.2 TAKEN VOOR ANDEREN

Taken die ook – of zelfs beter – door anderen kunnen opgenomen worden? Dat zijn taken:

- die niet van strategisch belang zijn
- waarvoor alleen technische competenties nodig zijn
- waarvoor alleen administratieve, pedagogische of beleidsmatige competenties nodig zijn, gecombineerd met een basiskennis van of interesse in ICT.

Hieronder vind je een overzicht van welke mensen in je school welke groep van taken kunnen uitvoeren. De exacte taakverdeling in je school hangt af van je schoolcontext en de competenties, expertise en motivatie van je leraren en medewerkers.

Taken uitbesteden aan bedrijven? Ook dat is een optie als je niet zelf de expertise in huis hebt. Houd dan wel in het oog:

- hoeveel je dat als school kost
- dat je geen interne kennis verliest of afhankelijk wordt van het bedrijf.

4.3 TAKEN VOOR HOGERE NIVEAUS

Bepaalde technische en beleidstaken zijn te groot, zelfs voor een ICT-team. De onderwijskoepels, overheid en organisaties zoals het Kenniscentrum Digisprong nemen die taken over of geven minstens sterke ondersteuning om ze te realiseren. Ze vergelijken bijvoorbeeld offertes en leveranciers en maken bestekken en raamcontracten op. Het Kenniscentrum Digisprong ontwikkelde zo al een gids om digitale toestellen aan te kopen en infofiches om je ICT-beleidsplan te ontwikkelen.

4.4 TWEE TYPES ICT-COÖRDINATOREN

In de scholen in Vlaanderen zijn er twee types ICT-coördinatoren:

- De **technisch ICT-coördinator (TICT)** heeft heel sterke technische competenties en combineert ze met administratieve en beleidsmatige skills.
- De **pedagogisch ICT-coördinator (PICT)** is pedagogisch-didactisch sterk, heeft een sterke technische basis én administratieve en beleidsmatige skills.

Dat onderscheid maken we op basis van wat we in de praktijk zien. Het is niet vanzelfsprekend om technisch én pedagogisch sterk beslagen op het ijs te staan. Ook in je ICT-team kun je daarom best de taken verdelen tussen een technisch ICT-coördinator en een pedagogisch ICT-coördinator.

Ik zie tijdens mijn trainingen dat mensen die vroeger de technische taken deden totaal niet geschikt zijn voor pedagogische taken. Ik denk dat die twee taken in scholen niet vaak de verantwoordelijkheid van één persoon zijn.

AANBIEDER VAN NASCHOLING

5.

ROL VAN DE SCHOLENGROEP OF -GEMEENSCHAP

Sterke ICT-teams werken vaak in scholengroepen of -gemeenschappen die hun ICT-middelen en -uren bundelen en hun ICT-taken centraliseren. Die centrale organisatie brengt schaalvoordelen met zich mee voor elk van de 4 groepen taken. Tegelijk zorgt ze dat de scholen betere ondersteuning en begeleiding krijgen. Maar er zijn ook uitdagingen om aan te pakken.

5.1 VOORDELEN

- meer tijd als school voor de kerntaken van ICT: didactische noden ondersteunen
- betere onderhandelingspositie bij groepsaankopen en raamcontracten
- mogelijkheid om specialisten aan te trekken op het niveau van de groep of gemeenschap
- delen van expertise en kennis tussen de scholen en de groep of gemeenschap
- aantrekkelijkere jobs dankzij het teamwerk.

5.2 UITDAGINGEN

- grote scholengemeenschappen, scholen met andere culturen en scholen die ver uit elkaar liggen
- bottom-up werken: luisteren naar de input van de leraren
- laagdrempelige aanspreekpunten binnen de scholen voor kleine technische problemen.

Dankzij de centralisatie van onze ICT-dienst in de scholengroep konden we ons ICT-beleid en onze ICT-visie samen ontwikkelen. We hebben nu strategische doelen en concrete acties met bijbehorende middelen en uren om onze doelen te behalen.

6.

SAMENSTELLING VAN EEN STERK ICT-TEAM

De samenstelling, grootte en taakverdeling van je ICT-team hangen af van je school en scholengroep of -gemeenschap of centrum voor volwassenenonderwijs. Je plaatst er mensen van elke school of vestigingsplaats én van je groep, gemeenschap of centrum in. Het hele team staat in voor de 4 taken van ICT-coördinatie: technische, pedagogische en administratieve taken en beleid & visie.

6.1 DE KERN: HET BELEIDSTEAM

De kern van je ICT-team bestaat uit een beleidsteam met daarin een of meer directieleden, technisch ICT-coördinatoren en pedagogisch ICT-coördinatoren. Heb je een grote school, centrum of scholengroep of -gemeenschap? Dan zitten er per functie meerdere personen in je beleidsteam. Bijvoorbeeld één technisch ICT-coördinator per school, aangestuurd door een technisch ICT-coördinator van de scholengroep of -gemeenschap.

6.1.1 DIRECTIE

De directeur of het directieteam:

- is de lijm van het ICT-team
- coördineert alle taken
- speelt een grote rol in de vormgeving van het pedagogische deel
- werkt de schoolvisie en het ICT-beleidsplan uit
- neemt de eindbeslissingen.

6.1.2 TECHNISCH EN PEDAGOGISCH ICT-COÖRDINATOREN

De technisch ICT-coördinator zorgt dat alle ICT-infrastructuur, -apparaten en software werken. In een team van technisch ICT-coördinatoren is het aan te raden dat iedere coördinator zich in specifieke ICT-taken specialiseert. De pedagogisch ICT-coördinator maakt mee de didactische vertaalslag van het ICT-beleid naar de integratie van ICT in de klassen.

6.1.3 ZORGCOÖRDINATOREN EN LEERLINGENBEGELEIDERS

Omdat ook de zorg de laatste jaren digitaliseerde, kunnen ook zorgcoördinatoren en leerlingenbegeleiders verschillende ICT-taken op zich nemen. Denk daarbij onder andere aan een Bednet-interface opzetten voor langdurig zieke leerlingen, computeraanpassingen voor leerlingen met beperkingen en leerlingen en leraren begeleiden bij het gebruik van gratis voorleessoftware.

Door het ICT-team multidisciplinair uit te breiden, vermijd je dat ICT-gebruik in de technisch-instrumentele sfeer blijft, zorg je dat de specifieke onderwijsbehoeften van leerlingen centraal blijven staan en worden de ICT-taken door extra schouders gedragen.

6.1.4 ADMINISTRATIE EN EXTERNEN

Je beleidsteam – vooral de technisch coördinator – werkt voor de administratieve ICT-taken en helpdesk nauw samen met de administratief medewerkers van je school of scholengroep/-gemeenschap en de medewerkers die de infrastructuur beheren. En – als je de expertise niet zelf in huis hebt – voor technische taken, pedagogische ondersteuning en de optimalisatie van interne processen met externe organisaties en bedrijven. Die externe partners kunnen ook andere scholen, hogescholen en universiteiten zijn.

6.1.5 LERAREN

ICT-vaardige leraren horen ook thuis in je ICT-team. Er zijn verschillende termen voor die leraren: digicoaches, e-coaches, mediacoaches, speedbootleraren, ... Ze motiveren en inspireren hun collega's op technisch en pedagogisch vlak om ICT te gebruiken. Ze kunnen snel technische en pedagogische eerstelijns hulp geven, een laagdrempelig aanspreekpunt zijn, interne vormingen geven en op vraag van het beleidsteam nieuwe ICT-toepassingen uittesten en evalueren.

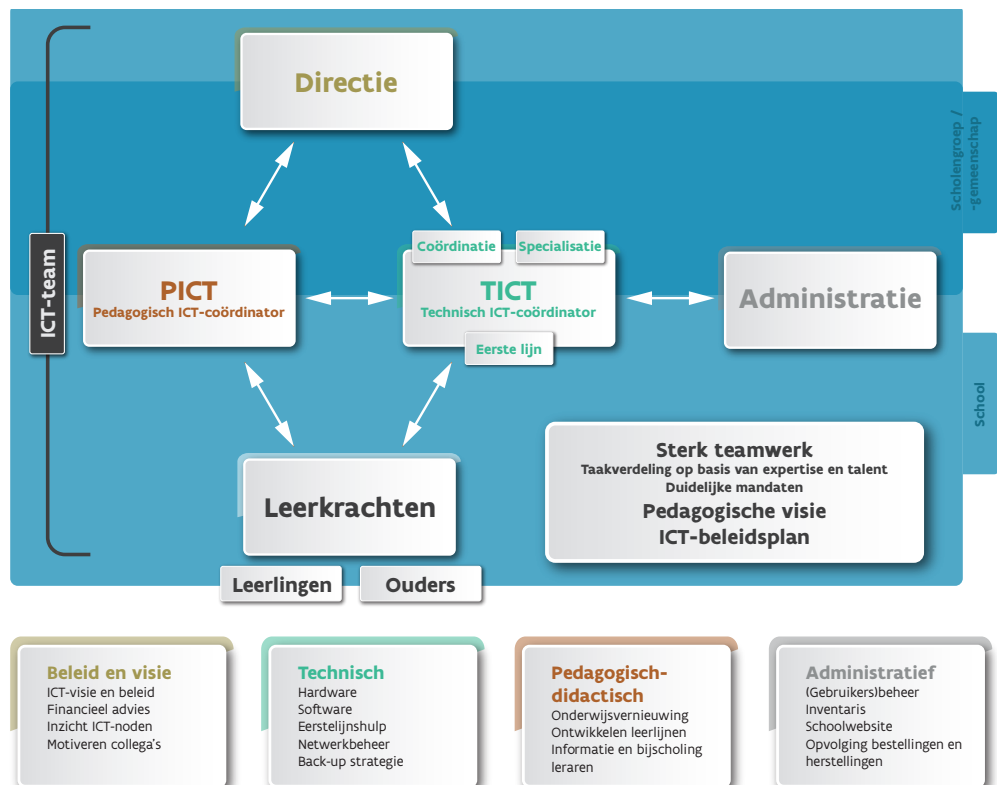
6.1.6 LEERLINGEN EN OUDERS

Omdat je op de behoeften van je leerlingen en hun ouders moet inspelen, vormen zij het klankbord van je team. Op basis van hun feedback op je ICT-werking en digitale initiatieven kun je bijsturen en verbeteren. Je kunt ze ook een actieve rol laten spelen. Vraag je leerlingen bijvoorbeeld om e-coach te zijn in hun klas en hun medeleerlingen te helpen.

Ouders kun je vragen om te helpen bij eenvoudige ICT-taken op school of om simpele administratie zelf te doen. Daarom is het belangrijk dat je pedagogisch ICT-coördinator een goede band met hen opbouwt.

6.1.7 DEELTIJDS ICT, DEELTIJDS ANDERE TAKEN

In je school hoeven de leden van het ICT-team niet voltijds voor het team te werken. Je kunt je leraren deels lesvrij maken om pedagogische en technische taken uit te voeren.

7.

HOE BOUW JE EEN STERK ICT-TEAM?

De ICT-taken in je school of scholengroep of-gemeenschap over een heel team verdelen? Dat doe je niet van vandaag op morgen. Dat is een heel groeiproces, dat start bij je verwachtingen en visie.

7.1 CYCLISCH GROEIPROCES, GEDRAGEN DOOR DE HELE SCHOOL

Een sterk ICT-team bouw je uit op maat van je eigen schoolteam, school en schoolcontext. Belangrijk daarbij: je moet iedereen in je school, groep of gemeenschap in dat verhaal meekrijgen. Dat doe je door te luisteren naar je leraren, regelmatig terug te koppelen en continu te evalueren. Zo kun je bijsturen wanneer dat nodig is.

De rol van de directie in dat proces is cruciaal. Er moet een duidelijke visie over de te volgen strategie zijn en genoeg middelen en uren vrijgemaakt worden voor het technische én het pedagogische luik.

7.2 BELANGRIJKE VOORWAARDEN

- Vertrek vanuit je pedagogische visie. Daarin link je ICT aan je onderwijsdoelstellingen en de leerplandoelen en vertrek je vanuit de behoeften in de klassen.
- Vertaal die visie naar een ICT-beleidsplan met overkoepelende doelstellingen waaraan het ICT-team moet werken.
- Betrek je lerarenteam actief bij het hele proces om draagvlak te creëren.
- Ontwikkel samen met collega's een les of nieuw leermateriaal of organiseer praktijkonderzoek. Zo creëer je een lerende cultuur in je school volgens de principes van effectieve professionalisering.
- Experimenteer binnen je pedagogische visie zonder dat je experimenten in de weg van de lesopdrachten komen te staan.

8.

EEN STERK ICT-TEAM IN DE PRAKTIJK

In een sterk ICT-team werken de directie, technisch en pedagogisch coördinatoren, leraren, administratieve en ondersteunende diensten en externe partners met elkaar samen.

8.1 TAAKVERDELING EN MANDATEN

Die samenwerking gebeurt op basis van 2 cruciale principes:

1. De juiste persoon op de juiste plaats

De taken worden verdeeld op basis van de competenties, de expertise en de talenten van de mensen in je school, niet op basis van vaste profielen.

2. Duidelijke mandaten

- Wie neemt welke beslissingen?
- Wie voert de ICT-taken uit?
- Wie stuurt alles aan en volgt alles op?
- Wie is het aanspreekpunt en neemt het voortouw?

De directieleden in het team zorgen dat die taakverdeling en mandaten altijd duidelijk blijven, ook als mensen het team verlaten en er nieuwe mensen bijkomen.

ICT-taken zijn vaak gebonden aan talent en competenties. Je hoeft geen taken te verdelen op basis van profielen, wel op basis van competenties.

8.2 BELEIDS-, TECHNISCH EN PEDAGOGISCH OVERLEG

In een sterk ICT-team brengen 3 overlegorganen alles in de praktijk:

- Het **ICT-beleidsteam** met de driehoek directie – technisch ICT-coördinator – pedagogisch ICT-coördinator ontwikkelt het ICT-beleid en de ICT-visie.
- In het **technische team** zetten de technisch ICT-coördinatoren snelle en efficiënte communicatie op om de dagelijkse technische taken in elke school snel te kunnen uitvoeren.
- In het **pedagogische team** geven leraren input en feedback aan de pedagogisch ICT-coördinatoren. In werkgroepen voeren ze samen de pedagogische taken uit. Via interne vormingen, workshops en evenementen spijkeren ze de ICT-kennis van alle leraren bij.

In elk team zitten mensen van de school én de scholengroep of -gemeenschap. Zo kan elk team alle ICT-taken zo optimaal mogelijk uitvoeren.

We hebben een groep ICT-beleid opgericht met daarin alle ICT-coördinatoren en de directeuren van de scholen en de scholengroep.

8.3 DOEL: JE PEDAGOGISCHE VISIE EN ICT-BELEIDSPLAN REALISEREN

Een ICT-team kun je niet vormen als je geen pedagogische visie en ICT-beleidsplan hebt die daarmee samenhangen. Want alle taken die het team uitvoert, zijn op 1 langetermijndoel gericht: je visie en je beleidsplan realiseren. Iedereen in het team draagt daar zijn kleine steentje aan bij.

COLOFON

Dit document werd ontwikkeld door het Kenniscentrum Digisprong, op basis van de rapporten uit het project Teamgerichte ICT-coördinatie op school.

Disclaimer

Sommige rechten voorbehouden. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteurs, redacteuren en uitgever van het Kenniscentrum Digisprong geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden.

Fout gevonden? Vraag of opmerking? Laat het ons weten:
kenniscentrumdigisprong@ond.vlaanderen.be

© 2023 Kenniscentrum Digisprong

Datum van uitgave

April 2023

Depotnummer

D/2023/3241/138

Productcoördinatie, redactie en redactioneel advies

Ella Desmedt, Yolène Sempels, Anette Curth,
Jan De Craemer, Kevin Polley

Auteursrechten

De digitale versie van deze brochure vind je terug op digisprong.be

Grafische vormgeving

Gert Troch

Departement Onderwijs en Vorming
Kenniscentrum Digisprong
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15 (bus 5A)
1210 Sint-Joost-ten-Node

digisprong.be